

ת"פ (תל אביב) 27402-11-21 - מדינת ישראל נ' שלמה דורי

פלילי - שיקולי ענישה

פלילי - חוק העונשין - עבירות סמים

בית משפט השלום בתל אביב-יפו

ת"פ 27402-11-21 מדינת ישראל נ' דורי

בפני כבוד השופטת שלומית בן יצחק

בעניין: המאשימה: מדינת ישראל

באמצעות

נגד

שלמה דורי

הנאשם:

ע"י בא-כוחו, עוה"ד ניר ליסטר

גזר דין

רקע והשתלשלות ההליך

כתב האישום והכרעת הדין

1. ביום 17.1.2023 הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון בין הצדדים אשר לא כלל הבנות לעניין העונש, בעובדות כתב אישום מתוקן, ממנו נמחק האישום השלישי, ולהלן: כתב האישום, וזאת בפני מותב אחר.

2. יודגש: עובר לדיון זה גובשו בין הצדדים הסכמות עונשיות והנאשם הורשע לפיהן כבר ביום 4.12.2022. אלא שהנאשם נמלך בדעתו, וביקש לשכנע את בית המשפט שלא להשיבו למאסר מאחורי סורג ובריח. לדבריו אז: "אני עומד אחרי ההודיה שלי. אני רוצה להוסיף שפשוט בית סוהר לא נראה לי שזה יהיה שיקום בשבילי, זה יהיה הפוך על הפוך, אני אהיה בלי בית כי בת הזוג שלי תזרוק אותי מהבית, אהיה בלי עבודה שמשנת 1982 אני עובד, אני מנסה לעשות את הכל לנסות, אני לא יודע מה יהיה בסוף אבל אני יודע לעצמי שניסיתי, לא הרמתי ידיים ונכנסתי למקום שאני לא יודע ולא מכיר, זה משהו חדש". נוכח האמור לעיל, שב הנאשם על הודייתו, הורשע, כאמור לעיל, והופנה לשירות המבחן לשם עריכת תסקיר בעניינו. בהסכמת הצדדים נותב התיק לשופטת אחרת ולאחר מינויה לבית המשפט המחוזי, הועבר לשמיעה לפני.

3. על פי חלקו הכללי של כתב האישום, החזיק הנאשם בתקופה הרלוונטית, ברישיון להחזקה ולשימוש בסם מסוכן מסוג תפוחת קנבוס רפואי לצורך הקלה על מצבו הרפואי. במועדים הרלוונטיים לכתב האישום יצר הנאשם קשר עם אחרים על ידי שליחת הודעות טקסט באמצעות יישומון "WhatsApp", לצורך ביצוע עסקאות סמים ותיאם עם לקוחותיו ביצוע עסקת סמים. בהתאם לכך,

עמוד 1

הגיע הנאשם או מי מטעמו למקום המפגש, סיפק את הקנבוס הרפואי ללקוחות וקיבל תמורתו כסף מזומן.

על פי עובדות האישום הראשון, ביום 3.11.2021 בשעה 15:09, ברחוב נחל הבשור בתל אביב, החזיק הנאשם בתא ברכבו מסוג KIA (להלן: הרכב) 11 יחידות סם מסוכן מסוג קנבוס רפואי במשקל כולל של 62.9 +/- 0.71 גרם נטו וב-7 יחידות ובהן סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 61.29 גרם נטו.

בגין אישום זה, הנאשם הורשע בעבירת החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישה לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973 (להלן: הפקודה).

על פי עובדות האישום השני, בחמש הזדמנויות שונות, בחודשים מאי - נובמבר 2021, סיפק הנאשם ל-י.ק קנבוס רפואי במשקל של כ-10 גרם בתמורה ל-700 ₪ בכל עסקה.

בגין אישום זה, הורשע הנאשם בחמש עבירות סחר בסם מסוכן, לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודה.

על פי עובדות האישום הרביעי, ביום 5.9.2021 סיפק הנאשם ל-ע.ר קנבוס רפואי במשקל של כ-5 גרם בתמורה ל-400 ₪ וביום 17.10.2021 סיפק לו סם זה תמורת 350 ₪.

בגין אישום זה, הורשע הנאשם בשתי עבירות של סחר בסם מסוכן, לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודה.

על פי עובדות האישום החמישי, בשלוש הזדמנויות שונות, בחודשים מרץ - אוקטובר 2021, סיפק הנאשם ל-ז.ב קנבוס רפואי במשקל של כ-5 גרם, בתמורה ל-350 ₪, 250 ₪ וסכום שאינו ידוע.

בגין אישום זה, הורשע הנאשם בשלוש עבירות של סחר בסם מסוכן, לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודה.

על פי עובדות האישום השישי, בחמש הזדמנויות שונות, סיפק הנאשם ל-ב.ב.ס קנבוס רפואי: ביום 1.3.2021 סיפק לו כ-10 גרם של סם זה בתמורה ל-700 ₪; ביום 12.7.2021 סיפק לו כ-15 גרם של סם זה בתמורה ל-1000 ₪; ובכל אחד מהימים 13.8.2021, 19.9.2021 ו-12.10.2021 סיפק לו כ-10 גרם של סם זה בתמורה לסך שאינו ידוע.

בגין אישום זה, הורשע הנאשם בחמש עבירות של סחר בסם מסוכן, לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודה.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

4. ביום 3.11.2024, לאחר קבלת תסקירי שירות המבחן, שהמליצו על מאסר בדרך של עבודות שירות, בצד צו מבחן, טענו הצדדים לעונש.

5. **המאשימה** הדגישה בטיעונה את ניצולו של הנאשם לרעה את האישור להחזיק ברישיון קנבוס רפואי ואת עובדת היותו חלק משמעותי בשרשרת הפצת הסם, שעה שסחר בו ב-15 הזדמנויות שונות. המאשימה הדגישה את הסיכון החברתי הטמון בביצוע עבירות הסם ועל אף שהסכימה כי הנאשם עבר הליך טיפולי חיובי, לשיטתה חומרת מעשיו אינה מאפשרת להיעתר להמלצת שירות המבחן. התובעת ביקשה לקבוע מתחמים נפרדים לכל אישום נוכח מספר הלקוחות, ריחוק הזמנים ושווי העסקות: עבור האישום הראשון, כזה הנע בין ארבעה לשנים עשר חודשי מאסר; עבור האישומים השני והשישי, כזה הנע בין עשרה לעשרים חודשי מאסר; עבור האישום הרביעי, כזה הנע בין חמישה לשנים עשר חודשי מאסר ועבור האישום החמישי, כזה הנע בטווח של בין שישה לשנים עשר חודשי מאסר. כן עתרה להשית על הנאשם עונש של 22 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מאסר על תנאי, קנס כספי, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי וחילוט הרכב.

6. **ההגנה** עתרה להשית על הנאשם עונש שיכול וירוצה בעבודות שירות לפי המלצת שירות המבחן, ענישה שתביא לידי ביטוי את חומרת העבירה ומאידך תאפשר את המשך הליך השיקום בו הוא נוטל חלק. לדבריה, ראוי לקבוע מתחם עונש אחד למכלול העבירות, נוכח הדמיון בין המעשים, וזאת בטווח הנע בין "מספר קטן של עבודות שירות לבין עשרים לעשרים וארבעה חודשי מאסר". הסנגור הדגיש את היותו של הנאשם נעדר עבר פלילי, מצבו הרפואי ואת שיתוף הפעולה המלא בהליך השיקומי ועתר לאמץ את המלצת שירות המבחן לסיים את ההליך במאסר בעבודות שירות, בצד מבחן.

7. **הנאשם**, עת פנה לבית המשפט בדברו האחרון, ציין כי ביצע טעות חמורה, עליה הוא מצר ובגינה שילם מחירים כבדים: "לא חשבתי לרגע שאני אגיע למצב הזה בגיל 63 לעמוד בפני בימ"ש על עבירות כאלה, לא ייחלתי לזה לפני פנסיה והכל. שיקול הדעת שלי בדבר הזה היה מוטעה לחלוטין. לא יודע למה עשיתי, תום לב, חברים. 4-5 אנשים שהיו ידידים שלי, לא אנשים זרים, רק להם היחידים שאני יודע שהם גם סובלים מפוסט טראומה, בעיות בריאותיות, אנשים שאני מכיר. לא עשיתי את זה למטרת רווח להתעשר מזה. אני עובד בחברת דן 30 שנה והמעסיקים שלי באו לבית המשפט כשהיה לי את המעצר בית בשביל לעזור לי לצאת לעבודה. המצב הנפשי שלי במעצר ובמעצר הבית ירד לגמרי, המצב הכלכלי הייתי צריך לקחת 3 הלוואות כדי לכסות את ההורדות כי לא נכנסה לי משכורת. היום עדיין יש לי הלוואות. אני יכול להגיש מסמכים על כך. קרוב ל-7,000 ₪ החזר על הלוואות. הדבר הזה לימד בגילי המבוגר, דרך הרגליים, זו טעות של החיים שלי. אני לא חושב שבית סוהר יעזור לשקם אותי הוא יעשה לי יותר גרוע נפשית וכלכלית. אף פעם לא הייתי בבית סוהר. הייתי פחות מחודש באבו כביר רציתי למות. לא רגיל ולא בנוי לזה. זה לא אורח החיים שלי. אם יינתנו לי עבודות שירות, העבודה שלי זה משמרות לילה, ובדן רוצים לעזור לי בזה. יש לי אפשרות לעבוד מהשעה שתיים בלילה עד השעה שבע בבוקר. אני מצטער מאד".

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

8. בהתאם להוראות סעיף 40ב לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: החוק), העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. על פי הוראות סעיף 40ג(א) לחוק, טרם גזירת העונש יש לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בערך זה, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

האם יש לקבוע מתחם אחד או מספר מתחמים?

9. בין הצדדים נפלה מחלוקת האם יש לקבוע מתחם עבור כל אחד מהאישומים בהם הורשע הנאשם, כעמדת המאשימה, שכן מדובר במועדים שונים, שהתפרשו על פני חודשים ובעסקות שבוצעו אל מול ארבעה לקוחות או מתחם אחד בודד, כעמדת ההגנה, בשל דמיון רב בין מכלול העבירות.

10. אכן, הסם המדובר הוא קנבוס, ועל פי החלק הכללי סופק לנאשם כחוק לשם טיפול במצבו הרפואי. למעט האישום הראשון, שעניינו החזקת סם זה, יתרת האישומים נוגעת למכירות הסם במשקלים דומים ובתמורה דומה. משכך, שקלתי עמדת ההגנה, שהציגה פסיקה רבה של הערכאות הדיוניות לתמיכה בטענתה. מצאתי שהכף נוטה לקביעת מתחם עונש לכל אישום ואישום, גם אם לא (והדבר אף לא נתבקש) לכל עסקה ועסקה. כך נפסק בבירור בעניין **פלאג** (רע"פ 4687/15 **פלאג נ' מדינת ישראל** (13.8.2015)) בו הורשע המבקש בעבירות סמים כפי הנאשם: "... טענת המבקש כי יש לסווג את כל המעשים המפורטים בכתב האישום כאירוע אחד היא מרחיקת לכת ואינה מתיישבת עם מבחן "הקשר ההדוק" שנקבע בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל ... לפי מבחן זה, עבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד, וברגיל, יש לבחון האם נמצאה בין הפעולות "סמיכות זמנים" ואם הפעולות הן "חלק מאותה תוכנית עבריינית" ... במקרה שלפניי, התפרשות המעשים לאורך למעלה משנה מקשה על קביעתם כאירוע אחד, ולטעמי - מבלי שלעניין זה אני דרש לקבוע מסמרות בדבר - היה עדיף לראות כל אישום כאירוע המכיל מספר מעשים, כגישת המשיבה. אכן, כפי שעמד בית המשפט המחוזי, קביעת בית משפט השלום לפיה כל מכירה בתוך כל אישום מהווה אירוע היא קביעה מחמירה. ואולם, מנגד, קביעה כי כל האישומים וכל המכירות הם בגדר אירוע אחד - היא מקלה מדי, וכאמור, איננה מתיישבת עם הפסיקה. לעומת זאת, החל מהאישום השני, כל אחד מן האישומים מתייחס למכירה ללקוח אחר במסגרת זמנים קצרה ומתוחמת, כחלק מאותה תכנית עבריינית כללית, ועל כן סבורני כי ראוי היה לקבוע כי כל אישום מהווה אירוע...". דברים אלה הולמים היטב את ענייננו אנו וראו גם ת"פ (שלום ת"א) 17153-07-18 **מדינת ישראל נ' הראש**, פסקה 32 (28.2.2023); ת"פ (שלום ת"א) 57459-06-20 **מדינת ישראל נ' וקנין** (25.2.2024) (להלן: עניין ארי וקנין).

11. קביעת מתחם נפרד בהקשר כל אחד מלקוחות הנאשם משקפת, באופן ראוי והולם, את גבולות האירועים, ועולה כדי יישום החלטתו המנחה של בית המשפט העליון בעניין **ג'אבר** שצוין שלעיל. בצד זאת, בעת קביעת העונש הראוי לנאשם יילקח בחשבון דפוס הפעולה החוזר שבין המעשים השונים, בהתאם להנחיית המחוקק בסעיף 40ג' לחוק ולפיה אף בריבוי עבירות ואירועים, יש לשמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת האשם; יחס זה נגזר מאפיון מעשי הנאשם, שביניהם, כאמור, דמיון רב.

הערכים שנפגעו ממעשי הנאשם ומידת הפגיעה בהם

12. ביצוען של עבירות סמים פוגע בערכים המוגנים לבריאות הציבור, לשלמו ולביטחוננו. פיתוי ראשוני לשימוש בסם עלול להוביל להתמכרות רבת שנים, על כל השלכותיה הפוגעניות, לפרט ולציבור בכללותו, שכן על רקע התמכרויות אלו רווח ביצוע עבירות רכוש לשם מימון, ופריצת גבולות והעדר שליטה העשוי להביא אף לפגיעה בגוף. כפי שצוין בית המשפט בעניין **הראש** שלעיל: "הפגיעות הן בראש ובראשונה במשתמשים עצמם אולם במידה רבה גם בחברה המתמודדת עם מכת התמכרות, עבירות הנלוות לכך, אנשים שאינם מצליחים לקיים עצמם בכבוד ופגיעה במרקם החברתי". סחר בסמים מביא לזמינותם ולנגישותם לכל דורש ובכך להתפשטותם בקרב הציבור, כמגיפה של ממש, שיש לפעול למיגורה.

13. חומרת הפגיעה בערכים המוגנים נגזרת מסוגם ומכמותם של הסמים הרלבנטיים. כפי שהובהר לא אחת "פקודת הסמים מורה כי סם הקנבוס הוא סם מסוכן, ולא ניתן להתייחס לסם הקנבוס אחרת, קל וחומר שלא באופן מקל" (רע"פ 4214/22 **יצחק נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (7.7.2022)). בצד אמירה ערכית זו, על פני קשת סוגי הסם השונים ניתן למצוא כאלה פגיעתם רעה יותר וכפי שצוין בית המשפט העליון "אל לנו לטעות - השימוש בקנבוס אסור. לטעמי זה אינו סם קל אלא סם פחות

חמור" (ע"פ 5807/17 דרחי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (18.6.2018)).

בנסיבות שיפורטו להלן מדובר בפגיעה בעלת משקל ממשי בערכים המוגנים.

נסיבות ביצוע העבירות

14. סעיף 40ט(א) לחוק קובע כי על בית המשפט להתחשב בקביעת העונש ההולם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, מקלות ומחמירות כאחד "ככל שסבר שהן משפיעות... על אשמו של הנאשם".

15. הנאשם הפר הוראות החוק במהלך תקופה ארוכה, בה ביצע עסקות סמים לא-מעטות (15 בסך הכל), אל מול ארבעה לקוחות. העובדה כי את הסמים קיבל לידו כחוק, לשם שימושו הפרטי, במסגרת היתר שניתן לאחר בדיקתו על ידי הרשויות, עולה כדי נסיבה משמעותית לחומרה, וכך גם העובדה כי פעל בצורה מתוכננת, שיטתית ומאורגנת לשם קידום תכניתו העבריינית. בצד זאת יש לקחת בחשבון כי הרווח הכספי שהתקבל בידי הנאשם במהלך התקופה עומד על סך מוכח של ₪ 6,200, בצירוף מספר עסקות שהנפיקו סכום נוסף ובלתי ידוע ומבלי להקל ראש, אין מדובר ברווחים משמעותיים ביותר, בפרט נוכח משך התקופה בה בוצעו העבירות.

16. בכל הנוגע לאישום הראשון: הנאשם החזיק כמות גדולה של סם מסוכן מסוג קנבוס, מחולק ל-18 יחידות, ברכבו, במרחב הציבורי; בצד זאת, ותוך שאני ערה למפורט ביתרת האישומים בהם הורשע, יש להדגיש כי הנאשם לא החזיק בה בעת סכומי כסף גדולים, שקיות חלוקה או משקל אלקטרוני.

מדיניות הענישה

17. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירה סחר בסם מביאה בחשבון את סוג הסם, הכמויות, שותפות עם אחרים לכדי התארגנות מסודרת ומידת מעורבות הנאשם בהוצאת העסקה לפועל; "בכל הנוגע לענישה הנוהגת, במקרים רבים, כאשר מדובר במספר עסקאות בודדות של סחר בקנבוס ובכמות שאיננה גבוהה, נקבעת תחתית מתחם הענישה על עונש מאסר בן מספר חודשים אותו ניתן לרצות במקרים מתאימים בעבודות שירות ותקרתו על עונש מאסר מאחורי סורג ובריח" (עניין **ארי וקנין**, פסקה 25; הפסיקה המפורטת שם).

18. בעניין **ימין**, אליו הפנתה המאשימה (רע"פ 3059/21 ימין נ' מדינת ישראל (5.5.2021)) הורשע המבקש על יסוד הודאתו בחמש עבירות של סחר בסמים בצוותא והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית והחזיק, שלא לצריכתו העצמית בלבד, 50 גרם קנבוס מחולק למנות, שקיות חלוקה, משקל אלקטרוני ו- 25,155 ₪. מתחם הענישה בגין עבירת ההחזקה נקבע בבית משפט השלום בין מספר חודשי מאסר ועד 12 חודשי מאסר בפועל, ובגין כלל עבירות הסחר בין 10 ל-20 חודשי מאסר. בית המשפט מצא לחרוג ממתחם הענישה משיקולי שיקום והטיל על המבקש 8 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות לצד ענישה נלווית. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה, כמו גם בקשת רשות הערעור.

19. בעניין **וקנין** (רע"פ 7858/19 וקנין נ' מדינת ישראל (28.11.2019)), שאף אליו הפנתה המאשימה, הורשע המבקש, בעל עבר פלילי שלחובתו מאסרים מותנים, על יסוד הודאתו בביצוע שתי עבירות של סחר בקנבוס וחשיש, במשקל כולל של כ-5.8 גרם. מתחם הענישה נקבע בין מספר חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות ועד 8 חודשי מאסר. על המבקש נגזרו 5 חודשי מאסר בפועל, ובצירוף מאסרים מותנים הושת עליו עונש מאסר לתקופה של שנה, לצד ענישה נלווית. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה כמו גם בקשת רשות ערעור בבית המשפט העליון.

20. בעניין **חבושה** (רע"פ 957/22 חבושה נ' מדינת ישראל (8.2.2022)) הורשע המבקש, ללא

עבר פלילי, על יסוד הודאתו, בביצוע חמש עסקות סחר בקנבוס, במשקלים נמוכים ובתמורה שאינה גבוהה, והחזיק בתא המטען של הקטנוע בו נהג 223 גרם קנבוס, מחולק ל-47 יחידות וברשותו נתפסו עשרות יחידות סם; כל זאת בלילה אחד. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-18 חודשי מאסר, בצד ענישה נלווית והשית על המבקש 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות. הערעור שהגיש המבקש נדחה, תוך קביעה כי המתחם שנקבע מבטא "ללא ספק" גישה מתונה. אף בקשת רשות הערעור נדחתה, בציון העובדה כי מדובר בעונש מקל.

21. בעניין **פסח** (עפ"ג (מחוזי ת"א) 63158-07-21 **פסח נ' מדינת ישראל** (2.12.2021)) הורשע המערער בשש עסקות סחר בסם הקנבוס, אחת מהן - אל מול קטין, במשקלים נמוכים ובתמורה שאינה גבוהה, וזאת על פני שלושה ימים; כן נתפס נהג ברכבו ובו סמים מסוכנים מסוג קנבוס במשקל של 216 גרם, מחולקים לשקיות. נקבע מתחם עונש כולל שנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר, בצד ענישה נלווית ועל המערער, צעיר ללא עבר פלילי, שהודה במיוחס לו, נגזר עונש מאסר לתקופה של 10 חודשים. המערער חזר מערעורו לאחר שמיעת הערות בית המשפט.

22. בעניין **ארי וקנין** שלעיל, בו הורשע הנאשם, ללא עבר פלילי, לאחר שמיעת ראיות, בשש עסקות של מכירת סם קנבוס לשלושה לקוחות, במשקל ובסכומים דומים לענייננו וכן החזיק בדירתו כ-155 גרם סם קנבוס, קבע בית משפט השלום, בהקשר אירועי הסחר, מתחמי ענישה שנעו בין מאסר, שניתן לשאתו בדרך של עבודות שירות לבין כשנת מאסר, בהלימה למספר העסקות. בית המשפט השית על הנאשם 9 חודשי מאסר בעבודות שירות "תוך מיקומו בתחתית מתחם הענישה ולאחר חפיפה מסוימת", בצד ענישה נלווית, וזאת גם נוכח תסקיר חיובי, שאף שלא הביא לסטייה לקולה ממתחמי הענישה, הטה הכף לכלל מיקומו בתחתית מתחם העונש ההולם.

23. עיינתי בפסיקה הרבה שהגיש הסנגור לתמיכה בטיעוניו.

מתוך אותן החלטות אפנה לעניין **שדה** (רע"פ 3627/13 **שדה נ' מדינת ישראל** (22.5.2013)) בו נדון המבקש, בעל עבר פלילי, שבעניינו התקבלו תסקירים שאינם חיוביים לעונש מאסר של 7 חודשי מאסר בגין שתי עבירות של סחר בקנבוס במשקלים הנמוכים מהסם אותו מכר הנאשם; לת"פ (שלום ראשל"צ) 3720-03-15 **מדינת ישראל נ' דוידוב** (25.10.2015), בו נקבע מתחם עונש הולם לכל אחת משש עסקות סחר במריחואנה בהן הורשע הנאשם, הנע בין מאסר קצר בדרך של עבודות שירות לבין 9 חודשי מאסר בפועל ועל הנאשם הושתו 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, בצד ענישה נלווית ולעניין **מנצור** (עפ"ג 19409-05-22 **מדינת ישראל נ' מנצור** (6.9.2022)) במסגרתו התערב בית המשפט המחוזי בהחלטת הערכאה הדיונית שלא להרשיע את המשיב שביצע שבע עסקות סחר בקנבוס, על אף הליך שיקומי, העדר עבר פלילי והודאתו במיוחס לו, והשית עליו עונש של 8 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות.

24. אשר להחזקת הסמים, במשקל של כ-120 גרם, על נסיבות החזקתם ברכב, במרחב הציבורי, מחולקות ל-18 יחידות, אפנה לעניין **ימין שלעיל**, לעניין **ארי וקנין** שלעיל, שם נקבע מתחם עונש הולם בהקשר עבירת ההחזקה הנע בין תקופה קצרה של מאסר שניתן לשאתה בעבודות שירות לבין 10 חודשי מאסר בפועל ולעניין **קסלר** (רע"פ 8759/21 **קסלר נ' מדינת ישראל** (23.12.2021)) שם קבע בית משפט השלום כי מתחם העונש ההולם בנוגע להחזקת כ-220 גרם קנבוס, בדירה "נע בין מאסר על תנאי לצד צו של"צ, וענישה נלווית ועד ל-8 חודשי מאסר בפועל". על הנאשם, צעיר ללא עבר פלילי, שהורשע אף בהחזקת סכין הושת עונש של חודש מאסר, בעבודות שירות. הערעור ובקשת רשת הערעור - נדחו.

25. לאחר ששקלתי מכלול הנתונים הרלבנטיים, ונתתי דעתי לערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשם, במידה שאינה מבוטלת, לנסיבות ביצוע העבירות ולמדיניות הענישה הנהוגה, שפורטה לעיל, מצאתי לקבוע כדלקמן:

לגבי האישום הראשון, החזקת סם קנבוס במשקל כולל של כ-120 גרם: נע מתחם העונש ההולם בין מאסר קצר שניתן לשאתו בדרך של עבודת שירות ועד לתקופה המתקרבת לשנת מאסר.

לגבי כל אחד מהאישומים השני והשלישי (חמש עסקות סחר בקנבוס, לגבי שני לקוחות, במשקל ובתמורה שצוינו לעיל) נע מתחם העונש ההולם בין מאסר שניתן לשאתו בדרך של עבודות שירות, על רף הגבוה, לבין 15 חודשי מאסר.

לגבי האישום הרביעי (שתי עסקות סחר בקנבוס, אל מול לקוח אחד, במשקל ובתמורה שצוינו לעיל) נע מתחם העונש ההולם בין מאסר קצר שניתן לשאתו בדרך של עבודות שירות לבין תקופה המתקרבת לשנת מאסר.

לגבי האישום החמישי (שלוש עסקות סחר בקנבוס, אל מול לקוח אחד, במשקל ובתמורה שצוינו לעיל) נע מתחם העונש ההולם בין מאסר למספר חודשים, שניתן לשאתו בדרך של עבודות שירות ובין תקופה העולה במקצת על שנת מאסר.

בנוגע לכל אחד ממתחמי ענישה אלה, בצד עונשי המאסר, יש מקום לקבוע ענישה נלווית, בעלת רכיבים כספיים וצופי פני עתיד.

גזירת עונש הנאשם בתוך המתחם

26. בהתאם להוראות סעיף 40א לחוק, בגזירת עונשו של נאשם, רשאי בית המשפט להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, תוך איזון בין השיקולים השונים, לחומרה ולקולה (ע"פ 280/23 מדינת ישראל נ' **Ibrahim Yahia Alnour Abker**, פסקה 9 (18.5.2023)). אקדים ואומר כבר בשלב זה כי מצאתי שעניינו של הנאשם, על נסיבותיו המיוחדות והליך השיקום המשמעותי והממושך שעבר, מצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם, כך שיתאפשר לו לשאת בעונש מאסר בדרך של עבודות שירות.

27. הנאשם יליד אוקטובר 1962; כיום הוא כבן 62 שנה. ממסמכים שהוצגו במהלך טיעוני הצדדים לעונש עולה כי הנאשם נחשב כעובד מסור ומוערך מאוד. הנאשם נעדר רישום פלילי (סעיף 40א(11) לחוק); אין לחובתו תיקים פתוחים. ניתן לקבוע אפוא כי מרבית חייו התנהל באופן נורמטיבי ופרודוקטיבי.

28. הנאשם נטל אחריות על מעשיו (סעיף 40א(4) לחוק) כבר בשלבים הראשוניים ביותר של ההליך. הוא הודה במיוחס לו, חסך בזמן שיפוטי ובזמן עדים, לרבות ארבעת הלקוחות המוזכרים בכתב האישום, שיש להניח כי מעמד העדות לא היה קל עבורם.

29. הנאשם אינו מצוי בקו הבריאות. מצבו הרפואי עמד ברקע ביצוע העבירות והוביל לקבלת היתר לשימוש עצמי בקנבוס, לשם הקלת מכאוביו. כעולה מתסקירי שירות המבחן ומדוח סיכום מידע רפואי עולה כי הוא סובל מפריצת דיסק. ומכאבים בברכיו, נזקק לתפרחות קנבוס לשם הקלה על מכאוביו ונכון לאוגוסט 2024 עתיד לעבור ניתוח על מיניסקוס קרוע. מצב זה נמשך שנים רבות והוביל את הממונה לקבוע כי עבודות השירות יבוצעו במגבלות, הנוגעות למשכן ולטיבן.

30. אשר להשלכת העונש על הנאשם (סעיף 40יא(1) לחוק): נוכח גילו המבוגר, מצבו הבריאותי שאינו בטוב, והתנהלותו הנורמטיבית במהלך שנות חייו, שהאירועים שבכתב האישום הם חריג לה, השבת הנאשם לבית האסורים כעתירת המדינה אכן עשויה לפגוע בו ולגרום להתדרדרותו, מעבר לפגיעה האינהרנטית שיש בעונש מאסר, ודאי מאסר ראשון, לכל אדם. ואכן, הנאשם הדגיש במהלך טיעוני הצדדים לעונש, את חששו מהמאסר ואת השלכותיהם הקשות של ימי המעצר שחווה, והתרשמתי מכנות דבריו אלה.

31. אשר לחלוף הזמן (סעיף 40יא(10) לחוק): אף כי כתב האישום הוגש בסמוך לביצוע העבירות, עד מועד מתן גזר הדין חלפו למעלה משלוש שנים, פרק זמן שיש להתחשב בו. לכך יש להוסיף כי מאז ביצוע העבירות, סיגל הנאשם לעצמו, בסיוע גורמי מקצוע, דפוסי התנהלות חיוביים, והתמיד בהליך טיפולי תובעני, באופן כן ופתוח. במילים אחרות, יש לזקוף לזכות הנאשם לא רק את "תקתוק השעון", במובנו הטכני-הכרונוולוגי אלא את פעולותיו לקדם שינוי עצמי עמוק במרוצת אותן שנים.

32. הנאשם היה נתון במעצר ממש כעשרים יום (בין 3.11.2021 - 22.11.2021) ולאחר מכן, מיום שחרורו מבית האסורים ועד ליום 2.3.2022, כשלושה חודשים ומחצה, היה נתון באיזוק אלקטרוני. על פי שנמסר בהודעת המאשימה לאחר טיעוני הצדדים לעונש, גם כיום הוא נתון בהגבלות ממשיות ונדרש לפיקוח אנושי כאשר אינו מצוי בעבודה. מדובר בתקופה ארוכה מאוד, במסגרתה הוגבלה חירותו של הנאשם, אם בדרך של מעצר ממש, אם במעצר בפיקוח אלקטרוני, אם בהגבלות על תנועתו ובחיובו, ולו בחלק מהזמן, בפיקוח אנושי.

33. ניכוי ימי מעצר מעונש מאסר שהוטל על אדם הוא הפרקטיקה המקובלת "שכן הרציונל העומד ביסודו של הכלל בדבר ניכוי ימי המעצר הוא עיקרון החירות והצורך הנגזר ממנו להימנע מכפל ענישה" (ע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקות 23-24 (20.4.2016)). רציונל זה מביא אף למסקנה כי יש מקום לבחון את מכלול ההגבלות שהוטלו על נאשם, על מידתן ומשכן, על מנת לוודא כי לא ישא בעונש חמור מזה לו הוא ראוי. לא נכון יהיה שלא לייחס משקל לעובדה כי הנאשם שהה במעצר כשלושה שבועות מאחורי סורג ובריח וכידוע, תנאי הכליאה של עציר קשים מתנאי מאסר (ע"פ 1094/17 מסיקה נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (30.1.2018); ע"פ 2564/19 אזברגה נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (18.7.2019)) ולאחר מכן, במשך למעלה משלושה חודשים בפיקוח אלקטרוני, שאף הוא נחשב כמעצר. גם בהמשך הדרך הוטלו על הנאשם מגבלות של ממש, שאף בהן יש להתחשב וכפי שצוין בעניין פלוני (ע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (20.4.2016)) יכולה הערכאה הדיונית להביא בחשבון שיקוליה לעונש אף את אורכו של מעצר הבית הטומן בחובו "מגבלה מסוימת על חירותו של הנאשם".

סטיה ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום

34. מדברי המאשימה עולה, גם אם דברים אלה לא נאמרו מפורשות, כי יש להציב את הנאשם בתחתית מתחמי העונש ההולם; לכך עתר, מטבעם של דברים, אף בא כוחו.

35. סעיף 40ג(ב) לחוק מאפשר לקבוע עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל למכלול האירועים, וככל שאכן נקבע עונש נפרד לכל אירוע, יש לקבוע את מידת החפיפה או הצטברות העונשים. סעיף 40ג(ג) לחוק קובע כי כאשר מדובר בריבוי עבירות על בית המשפט להתחשב, בין היתר, במספרן, בתדירותן, בזיקה ביניהן על מנת לשמור על "יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר - לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת". מסכת האירועים המפורטת בכתב האישום מצביעה על זיקה מובהקת בין כל העבירות בהן הורשע הנאשם, והדמיון, הבולט, ביניהן נוגע לתמורה שהתקבלה בידי הנאשם, לסוג הסם ולמשקלו ולמספר המכירות לכל לקוח, הנע שתיים לחמש עסקות בלבד, כמו גם לביצוען במרכז הארץ. מבלי להתעלם מריבוי המעשים והעובדה כי מדובר בארבעה לקוחות, העבירות נפרשו בין חודש מרץ 2021 ועד תחילת נובמבר בשנה זו, משך זמן הקצר משנה. לכך יש להוסיף אף את עובדות האישום הראשון בו החזיק הנאשם באותו סוג הסם שמכר ללקוחותיו, ויש לקבוע כי גם מעשה זה משתלב ביתרת האישומים.

36. נוכח כל הנתונים שלעיל היה מקום לחפוף חלקית את תחתית מתחמי הענישה שנקבעו בעניין הנאשם זה לזה, ולהשית עליו עונש מאסר לתקופה של 14 חודשים; בחינת נתונים אלה בפריזמת אפשרות הטלת עונש הכולל מביאה אף היא לתוצאה דומה. בצד זאת, לא ניתן להתעלם ממשמעותן של ההגבלות שהוטלו על הנאשם במסגרת הליך המעצר, על משכן ומידתו, ובעיקר להיותו נתון במעצר למשך למעלה מארבעה חודשים, גם אם רוב רובו של מעצר זה היה בפיקוח אלקטרוני. הצטברותן של מגבלות אלו עולה כדי מסה של-ממש, המלמדת כי הנאשם נשא כבר בחלק, גם אם מסוים וכזה שאינו גדול מאוד, מעונשו, כך שהיה עליו לשאת במאסר לתקופה של כשנה, בצד ענישה נלווית.

37. אלא שלאחר ששקלתי מכלול הנתונים, ועיינתי במסמכי התיק, מצאתי כי יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם, בשל שיקולי שיקום.

38. אין מחלוקת כי הפעלת סמכות בית המשפט לפי סעיף 40ד(א) לחוק לחריגה ממתחם ענישה ככל שמצא כי הנאשם "השתקם או יש סיכוי של ממש שישתקם" תעשה בצמצום, לבל יהפוך החריג לכלל עצמו (ע"פ 126/22 **מדינת ישראל נ' פלוני** (27.4.2022)). בין היתר, בהערכת סיכוי השיקום, יש לשקול, את המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם, הליך של גמילה מהתמכרות, השתלבות בהליכי טיפול, אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה והבעת חרטה כנה (ע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל** (18.4.2018)). בעניין קרנדל נקבע גם כי המחוקק הקנה שיקול דעת רחב לבית המשפט ביישום הסעיף, תוך הקפדה כי העונש שייגזר לא יפגע באופן ממשי בסיכוי השיקום.

39. עוד נקבע בעניין **קרנדל** כי לעמדת שירות המבחן בנוגע לסיכוי השיקום חשיבות מרכזית.

בעניין הנאשם התקבלו, לאורך זמן, תסקירים מפורטים ומעמיקים, המתארים את נסיבות חייו, התמודדותו עם בעיות רפואיות הקשורות לפריצת דיסק בגבו, שהובילו אותו לגבש דפוסי צריכת קנבוס ואת ההליך השיקומי המשמעותי שעבר. בתסקיר שהוגש בחודש מרץ 2024 ציין שירות המבחן את גורמי הסיכון - חומרת העבירות והימשכותן ועמדה השוללת כוונת סחר וגורמי הסיכוי - התנהלות נורמטיבית ושיתוף פעולה, ועתר לדחייה לתקופה של ארבעה חודשים, לשם העמקת ההליך הטיפולי, לאחר שהתרשם כי בשל הימשכות העבירות, דפוסי חשיבה שוליים שסיגל הנאשם וחבירתו לחברה שולית קיימת נזקקות טיפולית. בתסקיר שהוגש בחודש יולי 2024, לאחר שהנאשם השתלב בהליך טיפול קבוצתי, בו גילה תובנה לדפוסי המכשילים ומוטיבציה להמשך טיפול, המליצה קצינת המבחן על דחיה נוספת, לשם בחינת התמדת הנאשם בהליך השיקומי. בתסקיר המשלים שהוגש, בסוף חודש אוקטובר 2024, ציין שירות המבחן כי הנאשם השתלב בטיפול קבוצתי ארוך טווח, אליו הוא מתייבב בקביעות, נוטל חלק פעיל ומשתף בתכנים מעולמו הפנימי וכי ההליך המשפטי מהווה עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות. אף לאחר טיעוני הצדדים, לבקשתי שנועדה לשם ניצול מיטבי של הזמן שנועד גם לקבלת עמדת הממונה על עבודות שירות, בתסקיר שהוגש ביום 29.12.2025, שציין כי גם במהלך תקופת הדחיה המשיך הנאשם בטיפול הקבוצתי בו החל בחודש ספטמבר והוא מנצל זמן זה באופן "מיטבי", שב קצין המבחן על המלצתו להשית על הנאשם צו מבחן ועונש קונקרטי בדמות מאסר בעבודות שירות.

40. שירות המבחן התרשם כי הנאשם אינו מאופיין בדפוסי עברייניים, וכי ההליך הפלילי מהווה עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות והסיכון להישנות עבירות מצדו אינו גבוה, והמליץ על סיום ההליך הטיפולי, כבר בעיתוי זה, תוך העמדת הנאשם בצו מבחן. בכל הנוגע לענישה קונקרטית, נוכח התרשמותו

מהנאשם ובמטרה לאפשר לו להשלים את ההליך הטיפולי, המליץ שירות המבחן על מאסר בדרך של עבודות שירות שייתן "ביטוי לחומרת העבירות", יבסס הרתעה מפני הישנותן ויאפשר המשך ההליך השיקומי.

41. השתכנעתי כי עלה בידי ההגנה להצביע על הליך שיקומי משמעותי, שגם אם טרם הושלם, מביא למסקנה כי קיים סיכוי של ממש כי הנאשם ישתקם שיקום מלא. מסקנה זו נגזרת ממכלול הנתונים האישיים שהובאו לפני: הרקע לביצוע העבירות, יכולתו של הנאשם לשמור במהלך חייו על תפקוד תקין - גם כיום הוא ממשיך ועובד, על מנת לפרנס עצמו, על אף קשייו הרפואיים - והתמדתו בהליך הטיפולי אל מול שירות המבחן. הנאשם הוא שבחר לצעוד בדרך ממושכת, על כל הכרוך בה, על אף שיכול היה לסיים את ההליך כבר לפני כשנתיים, גם אם בתוצאה עונשית קשה של מאסר בפועל. נכונותו זו של הנאשם ליטול חלק בהליך הטיפולי, גם אם היא תולדה של אי-רצונו לשוב ולשהות בין כתלי בית הכלא, אכן נמשכה בהשתתפות בתהליך מעמיק ורציני, בו שיתף פעולה באופן מלא והובילה את הגורם המקצועי להמלצה שיקומית חיובית מאוד.

יוער, כי לא נעלם מעיני כי בתסקירו הראשון ציין שירות המבחן כי שלילת כוונת הרווח הוגדרה כגורם סיכון בעניין הנאשם, ואכן, גם בדבריו האחרונים לעונש מסר שהעביר הסם לידידים שלו, שגם הם סובלים מפוסט טראומה ומבעיות בריאותיות. אבהיר כי אין בכוונתי לראות בדברים אלה (על אף שהמאשימה לא הביעה התייחסותה לכך במסגרת טיעוניה) כנסיבות מקלות של העבירה, שהרי הנאשם הודה בכתב אישום מתוקן, האמור לכלול את כל העובדות והנסיבות הקשורות לביצוע העבירה (סעיף 40(ד) לחוק; ע"פ 4289/14 חנונה נ' מדינת ישראל, פסקה 54 (21.1.2015); ת"פ (שלום ת"א) 66641-01-22 מדינת ישראל נ' זרבי, פסקות 41-42 (17.9.2024)), גם אם יש בהם לשפוך אור מסוים על אותה התבטאות שלעיל בפני שירות המבחן. החלטתי לסטות ממתחם העונש ההולם נתנה גם לאחר שקילת התבטאות זו, בהינתן סיכויי השיקום המשמעותיים, אף אם על הנאשם לצעוד עדיין כברת דרך עד להשלמת ההליך הטיפולי.

42. הנאשם זקוק להמשך ההליך הטיפולי ועונש מאסר, שלא ניתן לשלבו עם צו מבחן, יגדע אותו. תוצאה זו אינה רצויה ואינה עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי בשיקומו, גם נוכח הסיכון בחשיפה לגורמים עברייניים. לעמדתי, ראוי כי אינטרס זה ימצא ביטויו, גם אם באופן מרוכך, ברכיב מוחשי של מאסר בדרך של עבודת שירות, משולב בהליך טיפולי ושיקומי. לכך יש להוסיף כי הן עבודות השירות, הן צו המבחן, עשויים להיות מופסקים ולהיות מומרים בענישה מחמירה יותר, אם הנאשם לא יתמיד בהליך הטיפולי, לא ישתף פעולה עם הממונה או יבצע עבירות נוספות.

43. אשר לרכיבי הענישה הנוספים: לא ניתן להמנע מהטלת קנס כספי, נוכח הרווח שהתקבל בידי הנאשם כתוצאה מבצוע עסקות הסמים, ואפשרות הפצת כמות הסם שנתפסה ברכבו כמפורט באישום הראשון. אשר לגובהו, נתתי דעתי לקשייו הכלכליים של הנאשם ולעובדה כי חולט סכום על סך 10,000 ₪, על כל השלכות הדבר בנוגע לרווחתו. עם זאת, בנוגע לשאלת פסילת הנאשם מלנהוג, נוכח נוכח הערכתי כי שיקומו והמשך הליכתו בדרך הישר קשורים קשר הדוק ליכולתו לכלכל עצמו, מצאתי להסתפק בפסילה ממושכת, אך צופת פני עתיד ותלוית התנהלות ובפרט כאשר כתב האישום אינו מצוין כי עסקות הסמים בוצעו תוך שימוש ברכב.

סוף דבר

44. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. תשעה חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, בהתאם לחוות-דעת הממונה על עבודות השירות בבית התמחוי 'ברכת כהן' ברחוב חלמית 7 בת ים. הנאשם יתייצב ביום 12.3.2025 בשעה 08:00 בשלוחת מרכז, בכתובת סלמה 53 תל אביב לשם תחילת ריצוי עונשו. מובהר, כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים המצריכים התייצבות רציפה וכי הפרת הוראות הממונה ואי עמידה בכללים הנוגעים לריצוי עבודות השירות עשויים להביא להפקעת העבודות ולהמרתן בעונש מאסר של ממש. העבודות יבוצעו במגבלות המצוינות בחוות הדעת והיקף יהיה 6.5 שעות ביממה. מובהר, כי מיקומן עשוי להשתנות.

תשומת לב הממונה לבקשת שירות המבחן לאפשר לנאשם להשתלב בהליך הטיפול בימי ה', בין השעות 08:30-10:00.

ב. אני מטילה על הנאשם צו מבחן למשך שנה צו מבחן למשך שנה. הנאשם הביע נכונותו למלא אחר הוראות הצו, בהתאם להוראות סעיף 3 לפקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969. הנאשם מוזהר שאם לא ימלא אחר צו המבחן מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת, יהיה צפוי לעונש על העבירה שבגללה ניתן הצו.

ג. מאסר על תנאי למשך חמישה חודשים, לתקופה של שלוש שנים, והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973, למעט החזקת סם לצריכה עצמית בלבד או החזקת כלים לשם צריכה עצמית בלבד.

ד. הנאשם יחתום על התחייבות בסך ₪ 7,500 שלא יבצע, במשך שלוש שנים, עבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973, למעט החזקת סם לצריכה עצמית בלבד או החזקת כלים לשם צריכה עצמית בלבד. לא יחתום הנאשם על התחייבות כאמור, יאסר לתקופה של שבוע ימים. רשמתי לפני את התחייבות הנאשם במעמד גזר הדין וזו תהא חלף חתימה על טופס ערבות.

ה. קנס בסך ₪ 2,500.

ו. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים, וזאת על תנאי למשך שנתיים והתנאי שלא יעבור בתקופה זו כל עבירה על פקודת הסמים המסוכנים, למעט החזקת סם לצריכה עצמית בלבד או החזקת כלים לשם צריכה עצמית בלבד.

ז. אשר לחילוט, בהתאם להסכמות הצדדים ולסמכותי לפי הוראות סעיף 36א לפקודת הסמים המסוכנים: חלף הרכב יחולט סך ₪ 10,000.

המוצגים, ככל שישנם בתיק זה, יטופלו בהתאם להחלטת קצין משטרה מוסמך. בהסכמת הנאשם ניתן לעשות שימוש בסכומים שהופקדו בהליכי המעצר והליך הה"ת הקשור לשם תשלום הקנס והחילוט והיתרה תושב לנאשם או למי מטעמו.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב יפו תוך 45 יום מהיום.

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ניתן היום, ה' טבת תשפ"ה, 05 ינואר 2025, במעמד הצדדים.